

2023-10-26

Bollebygds kommun
Samhällsbyggnadsnämnen

Yttrande över Detaljplan för Bollebygd, Fjällastorp 3:6 m.fl., Fjällastorp

Vi har läst igenom bl a planbeskrivning, dagvattenutredning och naturvärdesinventering.

Det finns några omständigheter och synpunkter som är viktiga att lyfta fram:

2023-09-19 genomförde Gaddenskolan i samarbete med Lygnerns vattenråd och Sportfiskarna en utomhusdag för cirka 40 elever där Kosebolsbäcken undersöktes genom elfiske och håvning (Bilaga 1). Dessutom genomfördes biotopförbättrande åtgärder genom att tillföra lekgrus och stenblock. Meningen är att bäcken ska följas upp av Gaddenskolan kommande år för att se effekterna av åtgärderna. Undersökningen visade på förekomst av elritsa och öringungar. Troligen förekommer lek i bäcken. Här kan även öring från Nolån gå upp för att leka och eventuellt även Lygneröring, särskilt när fiskvägen vid Forsa förbättras.

Vattnet konstaterades vara rent och kallt. Förekomsten av den försurningskänsliga elritsan tyder även på bra vattenkvalitet och stabilt neutralt pH. Enligt närboende torkar bäcken aldrig ut, ens vid torka. Förekomsten av öringungar indikerar dessutom detta. Vattnets kvalitet och att bäcken inte torkar ut tyder på tillförsel av grundvatten (källpåverad). Tydlig grundvattenutströmning kan även ses norr om bäcken i ravinslutningen. Sammantaget bedömer vi därför att bäcken med dess omgivning har höga naturvärden.

- I naturvärdesbedömningen är inte naturvärden i Kosebolsbäcken nedströms området undersökta. Detta är anmärkningsvärt eftersom det är uppenbart att bäcken kommer att påverkas av dagvatten och man idag brukar ta hänsyn till vattnets väg i landskapet.
- I planbeskrivningen (bäcken kallas här för öppet dike, Figur sid. 22) nämns inte vilka konsekvenserna blir på naturvärden av bäckens påverkan nedströms området.
- Länsstyrelsens beslut till Lygnerns vattenråd om anmälan om vattenverksamhet 2023-02-27 i Kosebolsbäcken tas inte upp (Dnr 535-2923-2023) som ett underlag (Bilaga 2).
- I dagvattenutredning och planbeskrivning finns beräkningar på att det blir mycket höga flöden i Kosebolsbäcken. Det finns dock ingen jämförelse med dagens flöden och vilka konsekvenser de ökade flödena kommer att få för bäcken.
- Vattenförekomsten Nolån (SE639988-130661) har en otillfredsstillande status vilket förutom konnektivetsproblem grundar sig på låga tätheter av fisk, långt under referensnivån. Detta nämns inte i planbeskrivningen, vad vi kan se. Små biflöden som Erikstorpsbäcken och Kosebolsbäcken har ofta mycket stor betydelse för åns reproduktion och uppväxt av öring. Bäckarna kan därför ha stor betydelse för möjligheten att uppnå god status i Nolåns huvudfåra. De har även betydelse för att uppnå miljömålet Levande sjöar och vattendrag.

Vi anser att:

- Både naturvärdebedömning och planbeskrivning behöver kompletteras så att Kosebolsbäckens hela sträckning bedöms. Bedömningen behöver även göras i ett helhetsperspektiv i förhållande till Nolån och dess fastställda miljökvalitetetsnorm.
- En konsekvensbeskrivning för bäcken behöver göras. Resultatet av detta behöver påverka detaljplanens utformning, särskilt vad gäller dagvattenhantering.

- Mängden dagvatten i Kesebolsbäcken behöver begränsas så långt som möjligt. Detta sker i största möjligaste mån genom lokalt omhändertagande av dagvattnet. Det vatten som eventuellt inte kan tas om hand lokalt behöver fördröjas i en tillräckligt stor fördröjningsdamm som minskar flödestopparna till en för bäcken acceptabel nivå.
- Man behöver dessutom ta hänsyn till klimatförändring och framtida prognoser av nederbördsökning (20-30 % i slutet av detta århundrade för Västra Götaland).

Slutligen anser vi att detta är ett exempel som visar på vikten av tidig samverkan med exempelvis vattenråd för att planerna ska bli så bra, effektiva och långsiktigt hållbara som möjligt.

För Lygnerns vattenråd

Peter Nolbrant
Sekreterare Lygnerns vattenråd